WERKVORM

Door andere ogen

Bij een stelling denken leerlingen vaak meteen aan zichzelf of ze gebruiken de vage term “de mensen”. Maar een stelling raakt veel meer dan dat. In deze werkvorm bekijken leerlingen een stelling door andere ogen, van een huisdier tot een huis, en zetten hun argumenten op volgorde van impact.

Duur

15 minuten

Leerdoelen

- Leerlingen oefenen met het bedenken van argumenten vanuit een ander perspectief
- Leerlingen leren herkennen welk argument de meeste impact heeft
- Leerlingen ervaren dat een stelling veel kanten heeft

Wat doe jij?

Stap 1: kies drie perspectieven

Zet de categorieën op het bord:

- Mensen (bijvoorbeeld een oma of een bakker)
- Dieren (bijvoorbeeld een hond of een bij)
- Objecten (bijvoorbeeld een huis of een fiets)
- Voor bovenbouw: systemen (bijvoorbeeld het schoolsysteem of het rechtssysteem)
- Voor bovenbouw: entiteiten (bijvoorbeeld een bedrijf, een land of Moeder Natuur)

Onderbouwleerlingen kiezen drie perspectieven, dus één perspectief per categorie (mensen, dieren en objecten). Bovenbouwleerlingen bedenken ook drie perspectieven, maar krijgen de keuze uit vijf categorieën. Laat ze perspectieven uit drie verschillende categorieën kiezen.

Vraag de groepjes: voor wie of wat maakt deze stelling verschil? Per perspectief schrijven ze één argument op: “Voor [perspectief] is dit goed/slecht, want…”

Het huis zou bijvoorbeeld zeggen:
“Voor het huis is dit slecht, want het wordt de hele dag gebruikt en slijt sneller.”

Stap 2: noteer de stelling

Kies een bestaande stelling waar de klas al een beetje een mening over heeft. Een goede stelling is kort, bevat geen vraag en geeft voor en tegen een eerlijke kans.

Bijvoorbeeld:
“Thuiswerken moet de standaard worden.”

Laat de leerlingen in tweetallen of groepjes van drie zitten.

Tip!

Op onze website vind je stellingen over de meest uiteenlopende onderwerpen. Je kunt makkelijk filteren op thema, ervaringsniveau en het type stelling.

Stap 3: bepaal de impact

Zet vier vragen op het bord:

- Tijd: merk je dit morgen, of ook over 100 jaar?
- Intensiteit: hoe zwaar weegt het? (Een huis krijgen weegt zwaarder dan het krijgen van een lolly.)
- Hoeveelheid: hoeveel mensen, dieren of dingen raakt het?
- Kwetsbaarheid: voor wie is het extra belangrijk? (Duizend euro is een heleboel voor een middelbare scholier, maar voor een miljardair betekent het niets.)

Elk groepje kiest bij elk argument de vraag die het best past en vult aan: “Dit heeft veel impact, want…”

In het voorbeeld van het huis kan worden toegevoegd:
“Dit heeft veel impact, want dit gebeurt bij miljoenen huizen tegelijk.”

Stap 4: zet op een rij

De groepjes zetten hun argumenten onder elkaar. Het argument met de meeste impact staat bovenaan en het argument met de minste impact onderaan. Laat ze erbij schrijven waarom nummer 1 bovenaan staat.

Stap 5: deel en bespreek

Laat de groepjes de rangschikking van hun argumenten oplezen, mét perspectief en impact. Bespreek klassikaal de verschillen in impact. Welk perspectief hadden leerlingen zelf niet bedacht? En waarom staat nummer 1 volgens bovenaan of zou dit argument op een andere plek moeten staan?

Ter verdieping kun je de klas vragen om gezamenlijk een rangschikking te maken van alle nummers 1.

Vertel de leerlingen wat je hebt gezien: sterke debaters bedenken niet alleen het voor de hand liggende argument, maar ook wie er nog meer door een stelling wordt geraakt en welk argument het zwaarst telt. Net als tijdens een debat!

Tip!

Verschillen de rijtjes van twee groepjes? Dat is een goed teken. Hoe zwaar iets weegt, is een keuze die je moet kunnen uitleggen. Laat groepjes hun rijtjes vergelijken en elkaar overtuigen.

Voor een extra uitdaging gebruiken leerlingen hetzelfde perspectief voor beide kanten van de stelling. Het huis kan blij zijn dat er iemand thuis is én klagen dat het sneller slijt.